

Šume za ljude, ljudi za šume

Šta je FSC?

Forest Stewardship Council (Vijeće za Nadzor Šuma) je međunarodna organizacija koja se brine za odgovorno gazdovanje šumama širom svijeta. To je nezavisna, nevladina i neprofitna organizacija osnovana 1993. godine. Cilj FSC programa je da promovira ekološki odgovorno, društveno korisno i ekonomski održivo gazdovanje šumskim resursima. Drugim riječima, kako bi se šumama u svijetu gazdovalo na uravnotežen način kroz društveni, ekološki i ekonomski aspekt. Kako bi se taj cilj ostvario, organizacija se obraća potrošačima. FSC potrošačima daje mogućnost odabira za dugotrajne proizvode, pomoću oznake koja garantuje da je proizvod proizveden na samoodrživi način. Ako tržište traži dugotrajne proizvode, oni će biti i proizvedeni. Zbog transparentnosti, FSC podupire mnoge organizacije za zaštitu okoliša, te organizacije za razvoj, što FSC čini još priznatijim brendom. Proizvodi poput drveta i papira, koji potiču iz FSC certificiranih šuma prepoznaju se po FSC oznaci. Kako bi oznaka bila vjerodostojna, svaka faza u lancu nabavke (od šume do krajnjeg proizvoda) mora biti certificirana. Na primjer, ako vlasnik šume, tvornica papira, trgovac papira na veliko i štamparija imaju dokaz o proizvodnji prema FSC kriterijima, tada se proizvod smije označiti i prodati kao FSC proizvod. Svaku provedbu FSC certifikacije vrše nezavisni revizori.

FSC je sastavio 10 principa sa 57 kriterija za gazdovanje šumama koji se primjenjuju u svim FSC certificiranim šumama širom svijeta. Pet principa je prikazano u nastavku teksta. Za cijeli skup Principa i Kriterija posjetite stranicu:

<http://www.fsc.org/principles-and-criteria.34.htm> ili
<http://www.ussume.ba/index.php?sta=fsc> (principi na Bosanskom jeziku).

PRAVA I ODGOVORNOSTI VLASNIŠTVA I KORIŠTENJA

Dugoročna prava vlasništva i korištenja šumskih resursa i šumskog zemljišta moraju biti jasno definirana, dokumentirana i zakonski ustanovljena.

PRAVA AUTOHTONOG STANOVNIŠTVA

Moraju se prepoznati i poštivati zakonska i običajna prava autohtonog stanovništva; da posjeduje, koristi i upravlja svojim zemljištem, područjem i resursima.

KORISTI OD ŠUME

Aktivnosti gazdovanja šumom moraju poticati efikasno korištenje mnogobrojnih proizvoda i usluga od šume kako bi se osigurala ekonomska održivost i široki spektar ekoloških i društvenih koristi.

UTICAJ NA OKOLIŠ

Gazdovanje šumom mora očuvati biološku raznovrsnost i s njom povezane vrijednosti, vodne resurse, tlo i jedinstvene i osjetljive ekosisteme i pejzaže, te time održati ekološke funkcije i cjelovitost šume.

ODRŽAVANJE ŠUMA VISOKE ZAŠTITNE VRIJEDNOSTI

Aktivnosti gazdovanja u šumama visoke zaštitne vrijednosti moraju održavati ili poboljšavati karakteristike koje ih definišu. Odluke u vezi sa šumama visoke zaštitne vrijednosti moraju se uvijek razmatrati sa dozom opreza.

Zašto FSC?

Šume osiguravaju svježi zrak, čistu vodu, drvenu sirovinu, te uveliko pomažu u borbi sa klimatskim promjenama. Ljudi imaju velike koristi od šume, npr. sječom i izradom drvnih sortimenata. Ipak, širom svijeta, nekontrolisana sječa stabala uzrokuje gubitak staništa, deložaciju starosjedačkog stanovništva, onečišćenje voda, čak i nasilje nad ljudima i životinjama. Takve loše aktivnosti nanose veliku štetu šumama. FSC oznaka na efikasan način pomaže pri prepoznavanju odgovornog gazdovanja šumama kod potrošača i javnosti općenito. Šumovlasnicima omogućuje veći kredibilitet kako kod njihovih potrošača i poslovnih partnera, tako i na međunarodnim finansijskim tržištima, te kod monitoring organizacija. Certifikat pomaže šumovlasnicima i drvnim prerađivačima pri zaštiti njihovog brenda i reputacije, te omogućuje pristup ka ekološki osviještenim tržištima. Lokalno stanovništvo također ima koristi od šuma kojima se gazduje na održiv način. Šuma će i dalje ostati šuma, kulturne vrijednosti pejzaža će biti sačuvane, staništa sa visokom ekološkom vrijednošću će biti sačuvana, a šume će i dalje ostati upotrebljive za buduće generacije.

Kako Vi možete pomoći?

Ako smatrate očuvanje šuma važnim, možete pomoći i biti dio rješenja za poboljšanje gazdovanja šumama širom svijeta tako da:

- kao potrošač kupujete FSC proizvode
- postanete član FSC organizacije i aktivno doprinosite budućnosti organizacije
- kao proizvođač u drvenoj industriji preuzmete FSC certifikat
- promovirate certificirane proizvode upotrebom FSC oznake
- finansijski podupirete FSC
- pomognete u izdvajanju Šuma visoke zaštitne vrijednosti

Izdvajanje Šuma visoke zaštitne vrijednosti

Mi trebamo Vašu pomoć pri izdvajanju Šuma visoke zaštitne vrijednosti. To su šume koje su vrijedne očuvanja iz mnogih razloga. Razlozi mogu biti ekološki, okolišni, ili zbog šuma koje osiguravaju temeljne prirodne usluge pri raznim kriznim situacijama (npr. sprečavanje erozije tla). Također, to mogu biti šumska područja koja su od kritične važnosti za tradicionalni kulturni identitet lokalnog stanovništva. Zato mi trebamo Vašu pomoć! Ne zaboravite, ako se određeno šumsko područje prepozna kao Šuma visoke zaštitne vrijednosti, tada će šumsko gazdovanje tim područjem biti u svrhu povećanja značajnih karakteristika tog područja.

Molimo Vas, ispunite sljedeći upitnik, te ga pošaljite u preduzeće JP "Šume TK" dd Kladanj, Ul. Fadila Kurtalića br.1, 75280 Kladanj

Koristite li šumu za:

Šetanje	DA NE
Roštiljanje	DA NE
Sastanke	DA NE
Vjerske svrhe	DA NE
Sakupljanje gljiva ili ljekovitog bilja	DA NE
Turističke svrhe	DA NE

Ako je odgovor DA, kako se naziva područje koje koristite za odabrane svrhe?

.....
.....

Da li se u šumi nalaze ikakvi:

Spomenici	DA NE
Sveta mjesta	DA NE
Mjesta od istorijske važnosti?	DA NE

Ako je odgovor DA, kako se naziva to područje?

.....
.....
.....

Postoje li u šumi bilo kakva druga područja od kulturne, ekološke, ekonomske ili vjerske važnosti, ako postoje, gdje se nalaze?

NE
DA
.....
.....
.....

Hvala Vam!

Ovaj letak je izrađen u sklopu projekta "Promovišite odgovorno gazdovanje šumama u svrhu podrške održivog razvoja u Bosni i Hercegovini" pod vodstvom WWF-a, finansiranog od IKEA-e. Vizija 2.5-godišnjeg projekta pokrenutog u januaru 2012. godine je da se kritična područja i vrijednosti šuma u Bosni i Hercegovini očuvaju kroz odgovorno gazdovanje šumama i odgovorne lance nabavke koji pridonose biodiverzitetu i zaštiti okoliša, pri čemu se podupire održivi razvoj u zemlji. Šume Tuzlanskog Kantona će biti certificirane u ovom projektu.